

Jakość życia związana ze zdrowiem jamy ustnej

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Lekarsko - stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena Stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca	Nauki Medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Moduł
Forma weryfikacji efektów uczenia się	
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Stomatologii Dziecięcej Ul. Stanisława Binieckiego 6, 02-097 Warszawa Zakład Stomatologii Zachowawczej Ul. Stanisława Binieckiego 6, 02-097 Warszawa e-mail: sekretariat.zachowawcza@wum.edu.pl, tel: 22 116 64 46; Zakład Chorób Błony Śluzowej i Przyzębia Ul. Stanisława Binieckiego 6, 02-097 Warszawa e-mail: periodontologia@wum.edu.pl, tel: 22 116 64 31 Zakład Chirurgii Stomatologicznej Ul. Stanisława Binieckiego 6, 02-097 Warszawa Katedra Protetyki Stomatologicznej Ul. Stanisława Binieckiego 6, 02-097 Warszawa e-mail: katedraprotetyki@wum.edu.pl, tel: 22 116 64 70; Zakład Stomatologii Zintegrowanej Ul. Stanisława Binieckiego 6, 02-097 Warszawa
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Dorota Olczak-Kowalczyk Prof. dr hab. n. med. Agnieszka Mielczarek Prof. Dr hab. N. med. Bartłomiej Górski Prof. dr hab. n. med. Jolanta Kostrzewa-Janicka Dr hab. n. med. Maciej Czerniuk

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

	Prof. dr hab. N.med. Jolanta Kostrzewa Janicka Dr hab. n med. Dominika Gawlak		
Koordynator przedmiotu	Prof. Dr hab. n. med. Dorota Olczak- Kowalczyk - dorota.olczak-kowalczyk@wum.edu.pl		
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Lek. dent. Wiktoria Mól - wiktoria.mol@wum.edu.pl Dr n med. Joanna Rudnicka - joanna.rudnicka@wum.edu.pl Dr hab. n. med. Małgorzata Nędzy - Góra – malgorzata.nedzi-gora@wum.edu.pl Dr n. med. Wojciech Popowski – Wojciech.popowski@wum.edu.pl Dr n. med. Monika Wojda - monika.wojda@um.edu.pl Dr n. med. Alicja Aluchna - alicja.aluchna@wum.edu.pl		
Prowadzący zajęcia	Zakład Stomatologii Dziecięcej prof. dr hab. n. med. Dorota Olczak-Kowalczyk - dorota.olczak-kowalczyk@wum.edu.pl dr hab. n. med. Anna Turska-Szybka - anna.turska - szybka@wum.edu.pl dr n. med. Halszka Boguszewska-Gutenbaum - halszka.boguszewska@wum.edu.pl dr n. med. Iwona Sobiech - iwona.sobiech@wum.edu.pl dr n. med. Piotr Sobiech - piotr.sobiech@wum.edu.pl dr n.med. Paula Piekoszewska-Ziętek - ppiekoszewska@wum.edu.pl dr n. med. Angelika Kobylińska - angelika.kalinska@wum.edu.pl dr n. med. Sara Shamsa-Nieckula - sara.shamsa@wum.edu.pl lek. dent. Małgorzata Dudek - malgorzata.dudek@wum.edu.pl lek. dent. Michał Gefrerer - michal.gefrerer@wum.edu.pl lek. dent. Barbara Kapuścińska - barbara.kapuscinska@wum.edu.pl lek. dent. Andrzej Kołodziejczyk - andrzej.kolodziejczyk@wum.edu.pl lek. dent. Maja Lipiec - maja.lipiec@wum.edu.pl lek. dent. Wiktoria Mól - wiktoria.mol@wum.edu.pl lek. dent. Karolina Spodzieja- karolina.spodzieja@wum.edu.pl lek. dent. Renata Węgrzyn - renata.wegrzyn@wum.edu.pl lek. dent. Kamila Mochocka - kamila.mochocka@wum.edu.pl Zakład Stomatologii Zachowawczej Prof. dr hab. n med. Agnieszka Mielczarek Zakład Chorób Błony Śluzowej i Przyzębia dr hab. n. med. Małgorzata Nędzy-Góra - malgorzata.nedzi-gora@wum.edu.pl mgr lic. hig. stom. Marta Sawczuk - marta.sawczuk@wum.edu.pl Katedra Protetyki Stomatologicznej Dr n. med. Monika Wojda - monikas.wojda@wum.edu.pl Dr n. med. Magdalena Golecka-Bąkowska - magdalena.golecka-bakowska@wum.edu.pl Lek. stom. Karolina Ambroziak- karoliana.ambrozial@wum.edu.pl Zakład Stomatologii Zintegrowanej Dr hab. n. med. Dominika Gawlak - dominika.gawlak@wum.edu.pl Prof. dr hab. n. med. Izabela Strużycka - izabela.struzicka@wum.edu.pl Dr n med. Alicja Aluchna - alicja.aluchna@wum.edu.pl Lek dent. Marta Kaźmierczyk-Winciorek - marta.kazmierczyk-winciorek@wum.edu.pl Dr n. med. Agnieszka Bogusławska –Kapała- aboguslawski@wum.edu.pl Dr n.med. Katarzyna Brus Sawczuk-katarzyna.brus-sawczuk@wum.edu.pl		
2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	Rok II, Semestr 3 i 4	Liczba punktów ECTS	4

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim		
wykład (W)	12	0,5
seminarium (S)	38	1,5
ćwiczenia (C)		
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	50	2

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Poznanie wpływu zdrowia jamy ustnej na zdrowie i jakość życia
C2	Zrozumienia korelacji estetyki uzębienia i uzupełnień protetycznych z jakością życia
C3	Zrozumienie zależności między wydolnością życia związaną z uzupełnieniem braków zębowych a jakością życia pacjenta
4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
HS_W18	rolę zdrowia jamy ustnej w aspekcie zdrowia ogólnego
HS_W19	zasady zdrowego stylu życia
HS_W46	rolę pożywienia, witamin i mikroelementów w etiologii i profilaktyce chorób jamy ustne
HS_W28	charakterystykę, przebieg i efekty zabiegów wykonywanych w różnych specjalnościach stomatologicznych
HS_W31	podstawowe metody diagnozowania chorób jamy ustnej
HS_W33	zasady współpracy z lekarzem dentystą w zakresie oceny potrzeb leczniczych, klasyfikacji pacjentów do leczenia

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

	monitorowania jego efektów
HS_W45	metody profilaktyki indywidualnej i grupowej w różnych grupach wiekowych
HS_W48	wpływ zdrowia jamy ustnej na zdrowie ogólne i jakość życia
HS_W49	strategie promowania zdrowia jamy ustnej
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
HS_U16	rozpoznać stomatologiczne potrzeby zdrowotne społeczeństwa
HS_U19	promować zdrowy styl życia
HS_U20	wdrażać zasady zdrowego stylu życia w aspekcie zdrowia ogólnego i zdrowia jamy ustnej
HS_U24	porozumiewać się z pacjentem w trakcie leczenia uwzględniając jego funkcje poznawcze
HS_U26	przekazać pacjentowi informacje o zakresie niezbędnych świadczeń profilaktyczno-lecniczych
HS_U55	oceniać zdrowie jamy ustnej pacjentów w różnym wieku na podstawie wyników badań klinicznych i badań dodatkowych
HS_U56	przygotować pacjentów do wykonania zabiegów stomatologicznych zgodnie z kompetencjami przewidzianymi dla zawodu higienistki stomatologicznej
HS_U60	wykonać procedury stomatologiczne zgodnie z zakresem przewidzianym dla zawodu higienistki stomatologicznej
HS_U61	stosować urządzenia, materiały i narzędzia przewidziane do realizacji procedur zgodnie z zakresem przewidzianym dla zawodu higienistki stomatologicznej
HS_U64	asystować lekarzowi dentyście podczas wykonywania procedur profilaktyczno-lecniczych stosując różne ergonomiczne techniki pracy
Kompetencje społecznych – Absolwent jest gotów do:	
HS_K06	stosowania zasad właściwej komunikacji z pacjentem, jego rodziną i grupą społeczną oraz członkami zespołu stomatologicznego;
HS_K07	identyfikowania indywidualnych potrzeb człowieka;
HS_K08	empatycznej i asertywnej postawy w relacjach z pacjentem;
HS_K13	stosowania właściwej komunikacji interpersonalnej.
5. ZAJĘCIA	

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykłady (2h)	Zakład Stomatologii Dziecięcej 1. Jakość życia związana ze zdrowiem jamy ustnej u pacjentów w wieku rozwojowym. Pacjent ogólnie zdrowy oraz z obciążeniami ogólnoustrojowymi.	HS_W18, HS_W19, HS_W46
Seminaria (8h)	1. ECC i wpływ profilaktyki przeciwpróchnicowej na jakość życia. 2. Powikłania i następstwa nieleczonej próchnicy – choroby miazgi w zębach mlecznych i stałych niedojrzałych. 3. Urazy zębów mlecznych i stałych a jakość życia. 4. Współpraca higienistki z lekarzem stomatologiem dziecięcym w zakresie adaptacji pacjenta w gabinecie stomatologicznym.	HS_W19
Wykłady (2h)	Zakład Stomatologii Zachowawczej 1. Wpływ chorób zębów i leczenia zachowawczego na jakość życia pacjenta <i>Zakres: próchnica i jej następstwa, ból zęba jako czynnik obniżający jakość życia, znaczenie endodoncji w zachowaniu funkcji uzębienia, estetyka uzębienia a dobrostan psychospołeczny, ocena efektów leczenia z perspektywy pacjenta.</i>	HS_W18, HS_W19, HS_W46 HS_W19
Seminaria (6h)	1. Ból, estetyka i funkcja narządu żucia jako determinanty jakości życia 2. Wpływ chorób zębów i ich leczenia na funkcjonowanie oraz dobrostan pacjenta 3. Studia przypadków dotyczące wpływu stanu zdrowia jamy ustnej na codzienne funkcjonowanie pacjentów	HS_W18, HS_W19, HS_W46 HS_W19
Wykłady (2h)	Zakład Chorób Błony Śluzowej i Przyzębia Stan zdrowia jamy ustnej a jakość życia pacjenta	HS_W19, HS_W45, HS_W48, HS_W49,
Seminaria (6h)	S1 Pojęcie zdrowia ogólnego oraz zdrowia przyzębia S2 Stan dziąseł a jakość życia S3 Objawy zapalenia przyzębia i ich wpływ na jakość życia pacjenta S4 Wpływ zdrowia ogólnego pacjenta na stan przyzębia oraz związek chorób przyzębia z chorobami ogólnoustrojowymi S5 Zmiany na błonie śluzowej jamy ustnej jako objaw chorób ogólnoustrojowych. Suchość jamy ustnej. BMS. S6 Motywacja pacjenta do zdrowego stylu życia w zależności od stanu klinicznego i możliwości poznawczych pacjenta	HS_W19, HS_W45, HS_W48, HS_W49, HS_U19, HS_U20, HS_U24, HS_U26, HS_K06, HS_K07, HS_K08, HS_K13
Wykłady (2h)	Zakład Chirurgii Stomatologicznej Choroby i zabiegi chirurgiczne w obrębie jamy ustnej jako czynniki wpływające na jakość życia pacjenta	
Seminaria (6h)	S1, S2. Edukacja zdrowotna pacjenta przed zabiegami chirurgii stomatologicznej <i>Przygotowanie pacjenta do zabiegu chirurgicznego instruktaz higieny jamy ustnej przed zabiegiem.</i>	

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

	S3, S4. Zasady higieny jamy ustnej po zabiegach chirurgicznych <i>postępowanie po ekstrakcjach zębów, higiena po zabiegach implantologicznych i periodontologicznych, higiena po zabiegach regeneracji tkanek twardych i miękkich, metody kontroli biofilmu w okresie pooperacyjnym.</i> S5, S6. Rola higienistki stomatologicznej w opiece pooperacyjnej <i>Monitorowanie higieny i procesu gojenia, identyfikacja niepokojących objawów wymagających konsultacji lekarskiej, współpraca z lekarzem dentystą w opiece nad pacjentem chirurgicznym.</i>	
Wykłady (2h)	Katedra Protetyki Stomatologicznej 1. Braki całkowite: <i>Leczenie pacjenta bezzębnego z zastosowaniem protez całkowitych, overdenture oraz protez stałych wspartych na implantach.</i> 2. Leczenie z zastosowaniem protez stałych, a leczenie z zastosowaniem protez ruchomych: <i>wkłady koronowe, koronowo-korzeniowe, korzeniowe. Korony protetyczne. Mosty. Protezy ruchome osiadające i nieosiadające.</i>	HS_W28 HS_W31 HS_W33 HS_W49 HS_U64 HS_U61 HS_U60 HS_U56 HS_U55 HS_U16
Seminaria (6h)	1. Materiały stosowane w wykonawstwie stałych uzupełnień protetycznych 2. Wszczepy jako filary protetyczne 3. Licówki 4. Protezy natychmiastowe 5. Uzupełnienia tymczasowe 6. Leczenie pacjentów pooperacyjnych w obrębie części twarzowej czaszki.	HS_W28 HS_W31 HS_W33 HS_W49 HS_U64 HS_U61 HS_U60 HS_U56 HS_U55 HS_U16
Wykłady (2h)	Zakład Stomatologii Zintegrowanej 1. Co warunkuje jakość życia? Definicja zdrowia. Stres – objawy w układzie stomatognatycznym. 2. Diagnozowanie i leczenie bólu w postępowaniu stomatologicznym.	HS_W18, HS_W19, HS_W49, HS_U19, HS_U20, HS_K07
Seminaria	1. Zaburzenia jakościowe i/lub ilościowe śliny w chorobach ogólnych. 2. Estetyka uzębienia: dobrostan – definicja - harmonia pięknego uśmiechu, - wybielanie zębów – część ogólna; wybielanie zębów żywych i martwych	HS_W18, HS_W19, HS_W49, HS_U19, HS_U20, HS_K07

6. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Współczesna Stomatologia Wieków Rozwojowego. Olczak-Kowalczyk D., Szczepańska J., Kaczmarek U. Med Tour Press International, 2017 (rozdziały 3-5, 7, 10, 12-15, 17-56, 59-64, 67, 71).
2. Kompendium stomatologii wieku rozwojowego. red. Olczak-Kowalczyk D., Otwock. Med. Tour Press, 2022.
3. Stomatologia zachowawcza z endodoncją. Zarys kliniczny. Red. Jańczuk Z., Kaczmarek U., Lipski M. PZWL. 2014
4. Podręcznik dla asystentek i higienistek stomatologicznych. Jańczuk Z. PZWL. 2024, wyd.III
5. Podręcznik dla asystentek i higienistek stomatologicznych, Mielczarek A., Kowalik R., Najman M., PZWL, 2023
6. Profesjonalne wybielanie zębów. Wagner L. Bestom, 2007
7. Periodontologia pod red. Renaty Górskiej, Edra Urban&Partner 2022 Rozdział: 4
8. Choroby błony śluzowej jamy ustnej Redakcja Renata Górka, Edra Urban&Partner 2023, Rozdział: 12,13

9. Choroby błony śluzowej jamy ustnej. Red. Górka R. edra Urban&partner, 2023
10. Protetyka Stomatologiczna- E. Spiechowicz
11. Podręcznik dla asystentek i higienistek stomatologicznych – A. Milczarek, R. Kowalik, M. Najman
12. Wiadomości podane na wykładach i seminariach
13. Protetyka Stomatologiczna dla techników dentystycznych – E. Mierzwińska –Nastalska, A. Kochanek- Leśniewska

Uzupełniająca

1. Czasopisma stomatologiczne
2. Stomatopatie protetyczne –E. Spiechowicz.

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
HS_W18, HS_W19, HS_W46, HS_W28, HS_W31, HS_W33, HS_W45, HS_W48, HS_W49, HS_U16, HS_U19, HS_U20, HS_U24, HS_U26, HS_U55, HS_U56, HS_U60, HS_U61, HS_U64, HS_K06, HS_K07, HS_K08, HS_K13	Monitorowanie obecności na wszystkich seminariach, wykładach i ćwiczeniach. Ocena umiejętności pracy w grupie, aktywny udział w dyskusji. Sprawdzian opanowania wiedzy teoretycznej - kolokwium testowe 40 pytań jednokrotnego wyboru- 1 odpowiedź prawdziwa + 3 dystraktory.	Aktywność i obecność na zajęciach. W razie <u>nieobecności usprawiedliwionej</u> student jest zobowiązany do odrobienia zajęć i/lub ich zaliczenia w terminie ustalonym z nauczycielem prowadzącym zajęcia. Zaliczenie ćwiczeń przez nauczyciela prowadzącego zajęcia kliniczne Zaliczenie kolokwium - min 60% Skala ocen z kolokwium: 23 pkt lub mniej - 2 24-27 pkt - 3 28-31 pkt - 3,5 32-35 pkt - 4 36-38 pkt - 4,5 39-40 pkt - 5

8. INFORMACJE DODATKOWE

1. Obecność na wszystkich zajęciach jest obowiązkowa.
2. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności student zobowiązany jest powiadomić emailiem lub pisemnie koordynatora przedmiotu lub inną osobę wskazaną przez kierownika jednostki najpóźniej w ciągu trzech dni roboczych po dniu, w którym odbywały się zajęcia czy zaliczenie. Późniejsze dostarczenie usprawiedliwienia jest dopuszczalne w sytuacji, gdy student nie mógł go dostarczyć z uzasadnionych przyczyn. Zaświadczenie lekarskie usprawiedliwiające nieobecność student dostarcza do koordynatora przedmiotu w terminie 7 dni od dnia wystawienia zaświadczenia, z zastrzeżeniem ust.2
3. Prosimy o punktualne przychodzenie na zajęcia. Spóźnienie powyżej 15 min. traktowane jest jako nieobecność.
4. Zaliczenie końcowe: obowiązują trzy terminy, z czego drugi i trzeci jest terminem poprawkowym. Forma zaliczenia ustalana jest przez kierownika jednostki dydaktycznej i podawana nie później niż 1 miesiąc przed pierwszym terminem zaliczenia. Nieobecność nieusprawiedliwiona na teście stanowi podstawę do wystawienia negatywnej oceny na zaliczeniu w danym terminie.
5. Informacja dotycząca godzin konsultacyjnych z nauczycielami prowadzącymi zajęcia umieszczone są na tablicach ogłoszeń w poszczególnych jednostkach.

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

6. Studenci mają możliwość uczestniczenia w działalności studenckich kół naukowych. Informacje dotyczące funkcjonowania kół i kontakt z ich opiekunami dostępne są w sekretariatach jednostek.
7. Zasady organizacji i realizacji procesu kształcenia określa Regulamin studiów Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego-
Załącznik do uchwały nr 23/2026 Senatu WUM z dnia 20.IV.2026

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich